

N:o 16.

Ank. till Riksd. kansli den 11 febr. 1898, kl. 12 midd.

Utlåtande, i anledning Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag, innefattande vissa bestämmelser om styrkande af hinderslöshet till äktenskap.

Genom proposition, n:o 32, af den 22 nästlidne januari, hvilken af båda kamrarne blifvit till lagutskottet hänvisad, har Kongl. Maj:t, under åberopande af propositionen bilagda, i statsrådet och högsta domstolen förda protokoll, föreslagit Riksdagen att antaga följande förslag till

Lag,

innefattande vissa bestämmelser om styrkande af hinderslöshet till äktenskap.

Med upphäfvande af nådiga brefven den 26 oktober 1791 och den 12 december 1798 angående styrkande af hinderslöshet till äktenskap förordnas såsom tillägg till 15 kap. 19 § kyrkolagen:

Svensk man eller qvinna, som vill ingå äktenskap, men icke kan på det i 15 kap. 19 § kyrkolagen föreskrifna sätt styrka sin hinderslöshet, ege genom tillkännagifvande, som tre gånger införes i allmänna tidningarne, kungöra sitt förehafvande, med fullständig uppgift om sitt namn, sin ålder och sin födelseort samt om de orter, der han eller hon vistats, så ock med anvisning, hos hvilken församlings prest och inom hvilken tid äktenskapshinder bör anmälas; och skall tiden för sådan an-

mälan utgöra, der sökanden icke vistats utom Sverige, Norge, Danmark och Finland, minst tre månader och i annat fall minst sex månader från det att tillkännagifvandet sista gången införts. Har icke inom sålunda utsatt tid äktenskapshinder hos presten anmälts eller eljest blifvit för honom kunnigt, må lysning för sökanden i vanlig ordning utfärdas.

I hvilka fall hvad nu om svensk undersåte är stadgadt skall ega tillämpning i fråga om utländsk man eller qvinna, derom förordnar Konungen.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1900; dock att i fråga om verkan af kungörelse, som före nämnda dag blifvit i allmänna tidningarne införd, hittills gällande föreskrifter skola lända till efterrättelse.

Ifrågavarande proposition är, såsom inhemtas af det vid densamma fogade statsrådsprotokoll för den 5 november 1897, föranledd af en Riksdagens skrifvelse till Konungen den 5 nästförutgångna maj, hvari hemställes, att Kongl. Maj:t täcktes låta utreda, i hvad mån nu gällande bestämmelser angående styrkande af hinderslöshet för ingående af äktenskap kunde i vissa, af Riksdagen angifna hänseenden förenklas, samt derefter för Riksdagen framlägga det förslag, hvartill den verkställda utredningen kunde gifva anledning.

Det i propositionen innefattade lagförslag är emellertid ej affattadt i full öfverensstämmelse med de af Riksdagen gifna anvisningar, i ty att det ena af de sätt, hvarpå Riksdagen ansett frågans lösning böra åvägbringas, vid den af Kongl. Maj:t verkställda utredningen befunnits ej kunna godkännas. Att, såsom Riksdagen föreslagit, upphäfva den i 15 kap. 19 § kyrkolagen förekommande bestämmelse om rätt att genom vittnesbörd af trovärdige män styrka hinderslöshet till äktenskap och såmedelst beröfva dem, som ej kunde erhålla vanligt hinderslöshetsbevis, den utväg, som nu stode dem till buds, att utan längre tidsutdrägt ingå äktenskap, hade ansetts ej lämpligt, då derigenom antagligen ej sällan skulle för-anledas olaga sammanflyttning eller andra för sedlighet och allmän ordning menliga följder. För öfrigt kunde det af Riksdagen påpekade miss-

bruket af rättigheten att medelst intyg styrka hinderslösheten i afsevärd mån hämmas genom eu noggrann pröfning af utfärdarnes trovärdighet.

Deremot har Kongl. Maj:t funnit det af Riksdagen, i dess ofvanberörda skrifvelse, föreslagna förkortande af tiderna för anmälan af jäf emot tilltänkt äktenskap, som i allmänna tidningarne kungjorts, lämpligt och ändamålsenligt, och i följd häraf uti nu föreliggande lagförslag intagit bestämmelser härutinnan.

I några mindre väsentliga afseenden går lagförslaget utöfver hvad Riksdagen ifrågasatt. Sålunda har, på grund af framställning från domkapitlet i Hernösand, förmånen af den kortare uppbudstid, som Riksdagen föreslagit för svenska undersåtar, hvilka ej vistats utom Skandinavien, medgifvits äfven de svenska undersåtar, som vistats i Finland; och beträffande Riksdagens förslag att inskränka den i kongl. brefvet den 12 december 1798 stadgade kungörelsetid för utländingar, har i lagförslaget upptagits bestämmelse derom, att Konungen skulle särskildt förordna, i hvilka fall de för svensk undersåte gällande stadganden skulle vara å utländsk man eller qvinna tillämpliga. Genom en dylik bestämmelse blefve möjligt att taga hänsyn till de olika förhållandena beträffande särskilda staters undersåtar, och det skulle sålunda för särskilda fall låta sig göra att på sätt under utredningen ifrågasatts inskränka den i berörda 1798 års kongl. bref stadgade tid af två års vistelse här i riket såsom vilkor för utländings rätt att genom kungörelse styrka sin hinderslöshet.

Vid lagförslagets granskning har utskottet, med hänsyn till de skäl, som uti oförmälda statsrådsprotokoll anförts för dess föreslagna affattning, ej funnit något att erinra och hemställer alltså,

att ifrågavarande proposition må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 11 februari 1898.

På lagutskottets vägnar:

CARL B. HASSELROT.
